

Magna Charta Universitatum

Preambula

Dole potpisani Rektori evropskih univerziteta, okupljeni u Bolonji povodom 900 godina najstarijeg univerziteta u Evropi, četiri godine prije definitivnog ukidanja granica između zemalja Evropske unije idući u susret dalekosežnoj saradnji između svih evropskih nacija i sa ubjedjenjem da narodi i države treba više nego ikada ranije da budu svjesni uloge koja će se očekivati od univerziteta u promjenjivom i sve više internacionalizovanom društvu

Smatramo

1. Da će krajem ovog milenija budućnost ljudskog roda u velikoj mjeri zavisiti od kulturnog, naučnog i tehničkog razvoja i da će se to odvijati u centrima kulture, znanja i istraživanja čiji su univerziteti istinski reprezentivi.
2. Da je zadatak univerziteta da šire znanje među mladjom generacijom što u današnjem svijetu znači da oni moraju da služe društvu u cjelini, kao i da kulturna, socijalna i ekonomska budućnost društva traži posebno ulaganje u kontinuirano obrazovanje.
3. Da univerziteti moraju budućim generacijama da daju obrazovanje i trening koji će ih naučiti, a preko njih i ostale, da cijene harmoniju između prirode i njihovog vlastitog života

Dole potpisani Rektori evropskih univerziteta pozivaju sve države i savjest svih nacija da sada i uvijek podržavaju važnu ulogu univerziteta.

Fundamentalni principi

1. Univerzitet je autonomna institucija koja predstavlja srž svakog društva iako može da bude različito organizovan u zavisnosti od geografije i historijskog nasljedja. On stvara, propituje, usavršava kulturu ostalih putem istraživanja i obrazovanja. Da bi zadovoljio potrebe okruženja, njegova istraživanja i obrazovanje moraju da budu moralno i intelektualno nezavisni od političkih autoriteta i ekonomskih moćnika.
2. Obrazovanje i nauka na univerzitetima moraju da budu neodvojivi i ne smiju da zaostaju za potrebama koje se stalno mijenjaju, za zahtjevima društva i dostignućima svjetske nauke.
3. Sloboda u istraživanju i obrazovanju je fundamentalni princip univerzitetskog života i vlade i univerziteta, svako na svoj način, moraju da obezbjeđuju poštovanje ovog fundamentalnog zahtjeva. Odbacujući netoleranciju i uvijek

otvoren za dijalog Univerzitet je idealno mjesto susretanja nastavnika sposobnih da prenose svoja znanja i spremnih da ga unapredjuju putem istraživanja i inovacija i studenata izabranih, sposobnih i spremnih da znanjem obogaćuju svoj um.

4. Univerzitet je nasljednik evropske humanističke tradicije, njegova stalna briga je da teži univerzalnom znanju da bi ispunio svoju ulogu u prevazilaženju geografskih i političkih granica i afirmisanju vitalne potrebe za različitim kulturama koje poznaju jedna drugu i utiču jedna na drugu.

Način ostvarivanja prethodnih principa

Da bi se ostvarivali prethodni principi potrebna su efikasna sredstva prilagodjena sadašnjim uslovima.

1. Da bi se sačuvala sloboda naučnog i obrazovnog rada potrebni su efikasni instrumenti za ostvarenje ove slobode koji će biti dostupni svim članovima univerzitetske zajednice.
2. Angažovanje nastavnika i regulisanje njihovog statusa mora se odvijati u skladu s principom da je naučni rad neodvojiv od nastavnog rada.
3. Svaki univerzitet mora, prilagodjavajući se svojim uslovima, osigurati da se sloboda studenata tako usmjerava da im se obezbijede uslovi u kojima će oni moći da dobiju kulturu i znanje zbog kojih dolaze na univerzitet.

Zato, kao i u najranijim godinama njihove istorije, univerziteti ohrabruju mobilnost nastavnika i studenata, i još više od toga, oni smatraju da je opšta politika ekvivalencije statusa, titula, ispita (bez predrasuda prema pojedinim nacionalnim diplomama) i školarina od suštinske važnosti za misiju univerziteta u uslovima koji danas preovladjuju.

Dole potpisani Rektori, u ime svojih Univerziteta, učiniće sve što je u njihovoj moći da podstaknu svaku državu, kao i relevantne nadnacionalne organizacije da zasnivaju svoju politiku na ovoj Magna Charti koja izražava jedinstvenu želju univerziteta i koju su oni usvojili jednoglasno i slobodno.

Bolonja, 18. septembar 1988.